

Stärkt konkurrenskraft och attraktionskraft i "stråket"

Värmland-Örebro län

Sammanfattning

Region Örebro län ansöker om 31 procent av projektets bokförda kostnader, dock högst 1 800 000 kronor för projekt Stärkt konkurrenskraft och attraktionskraft i "stråket" Värmland-Örebro län under perioden 2025-04-01—2028-08-31.

Projektet ska främja och stärka stråkets attraktionskraft och nyttiggöra dess potential. Genom projektet möjliggörs gemensam omvärldsbevakning, påverkansarbete och att både stötta och identifiera nya områden för samverkan. Projektets mål är att etablera en gränsöverskridande samverkansplattform för gemensam kraft och kontinuerligt informationsutbyte.

Skäl för det föreslagna beslutet

Projektet bedöms ligga i linje med flera av Region Örebro läns utvecklingsstrategis prioriterade områden exempelvis Näringsliv och Entreprenörskap, Kompetensförsörjning och Transporter och Infrastruktur samt bidra till effektmålen som förbättrad kompetensförsörjning, ökad entreprenöriell aktivitet, ökad nationell attraktionskraft, ökad tillväxt i näringslivet samt attraktiv boende-och närmiljö.

Regional tillväxtnämnd har fattat beslut om inriktning för finansiering för det statliga anslaget 1:1 regionala tillväxtåtgärder (2024-02-09 § 2). Projektet bedöms ligga i linje med flera av de prioriterade inriktningarna.

Bakgrund

I det geografiska området Värmland och Örebro län pågår olika initiativ för utveckling och tillväxt. Exempel på det är det investerings- och etableringsfrämjande arbetet med Svenska säkerhetsstråket, Oslo-Stockholm 2.55, lokaliseringsutredningen av Nobelbanan och det strukturbildsarbete som kopplats till det. Här finns många verksamheter, såväl offentliga som privata, med koppling till Sveriges totalförsvar. Ett samarbete kring totalförsvarsfrågan, som pågår på många arenor och tvärssektoriellt, kommer att ge positiva effekter på andra gränsövergripande samhällsutmaningar. Frågorna kring attraktionskraft, tillväxt, säkerhet, välfärd med mera hänger tätt samman.

Regionerna och kommunerna tillsammans med de båda länsstyrelserna och universiteten samt företrädare för Försvarsmakten och näringslivet har i dialog konstaterat att det finns ett behov av att ta vara på potentialen för det här geografiska områdets ökade betydelse och attraktionskraft.

Region Örebro län och Region Värmland gjorde under våren 2023 ett utforskande arbete gällande förväntade nyttor av kraftigt förkortad restid med järnväg mellan residensstäderna. Arbetet visade på stor potential och goda effekterna på näringsliv, universitet, kultur, arbetsmarknad mm. En fortsättning på arbetet med nyttorna ledde till att det på politisk nivå undertecknades ett handslag mellan de båda regionerna om stärkt samverkan.

Pågående utvecklingsinitiativ har bäring på frågor inom t.ex. kompetensförsörjning, infrastruktur och etablerings- och investeringsfrämjande, men också egna försörjningsfrågor för kommun och region. I förarbetet inför den här projektansökan gjordes en kartläggning över nuvarande initiativ och samarbeten, se bilaga. I nuläget saknas dock gemensamma övergripande ambitioner och regelbunden överhörning mellan olika initiativ och organisationer. Det innebär risk för parallella arbeten och att det finns områden som inte tas om hand av någon organisation.

Ett projekt med gemensam ansats behövs, då arbetet skär över administrativa gränser och mellan lokal, regional och nationell nivå.

Det finns behov av att beskriva en gemensam övergripande ambition med stråket. En ambition med en färdriktning och identifierade arbetssätt skulle göra det möjligt att på ett bättre sätt nyttja tillgänglig spetskompetens och skapa förutsättningar för god framdrift i alla lokala och regionala initiativ. Sammanhanget är komplext och därför är det inte möjligt att ta ett helhetsgrepp om allt som sker eller försöka linjera alla initiativ samtidigt mot en gemensam målbild. Genom projektet ges enskilda initiativ en möjlighet att delta och bidra till nyttor i ett större sammanhang. Med inblick i processer som pågår hos andra skapas också förutsättningar för nya samarbeten och kompletterande aktiviteter. Ett särskilt fokus är därför riktat i utvecklingsarbetet gentemot totalförsvarsfrågan.

Övergripande mål

- Det geografiska området Värmland och Örebro län är mer känt för sin potential och konkurrenskraften och attraktionskraften har därmed stärkts.
- Det geografiska området Värmland och Örebro län har bidragit till Sveriges utveckling och totalförsvarsförmåga.

Projektmål

En gränsöverskridande samverkansplattform för gemensam kraft och kontinuerligt informationsutbyte har etablerats.

Delmål och aktiviteter

- Skapa en gemensam övergripande beskrivning av ambitionen med stråket riktad mot hållbar tillväxt och attraktionskraft.
- Identifiera och stötta konkreta förflyttningar inom prioriterade områden.
- Ett förslag till fortsatt drift av samverkansplattform och framtida organisationsform efter projektets slut.

<i>Aktivitet</i>	<i>Beskrivning</i>
Kunskapsunderlag och färdriktning	Kunskapsunderlag är utgångspunkter för det gemensamma arbetet. Färdriktningen hjälper till att fokusera på vilka insatser som ska ske och hur vi ska agera.
Ta fram en gemensam beskrivning av ambitioner	Utifrån samtal med aktörerna i projektet arbeta fram en övergripande färdriktning och ambition med samarbetet med beskrivning av arbetssättet. Vid utformandet av den gemensamma ambitionen vägs olika dimensioner av hållbarhetsaspekter in. Tillsammans i projektet resonera om vad som läggs i begreppet "stråket" och vilken geografi som avses dvs definiera "stråket"
Identifiera och tydliggöra samordningsvinster och skiljelinjer mellan projektet och andra aktiviteter.	Utifrån samtal med aktörerna i projektet och andra närliggande initiativ utröna var skiljelinjer och samordningsvinster finns. Särskilt fokus bör läggas på gränsdragningar till Oslo-Stockholm 2.55 och det etablerings- och investeringsfrämjande arbetet Svenska säkerhetsstråket.

Tjänsteställe, handläggare
Analys och strategi, Lena Kihl

Projektforum
2025-01-07

Projektbeskrivning
Dnr: 25RS158

<i>Aktivitet</i>	<i>Beskrivning</i>
Inventera nya områden för samverkan.	Utifrån nuläge identifiera nya områden där förflyttningar behöver göras och där arbete saknas. Aktiviteten sker tillsammans med aktörerna. Projektledaren kan här komma ta in processtöd. (Områden där det tidigare lyfts att samverkan kan behöva stärkas är till exempel kompetensförsörjning, infrastruktur och kommunikationer, energiförsörjning samt etablerings- och investeringsfrämjande.) I arbetet med nya områden analyseras och formeras insatser utifrån olika dimensioner av hållbarhet. Vid framtagande av analyser kommer statistik konsuppdelas för värdering och eventuella åtgärder vid behov.
Undersöka framtida organisationsform för fortsatt arbete	Arbetet behöver fortsätta efter projektperioden. Ska det efterföljas av ett nytt projekt eller föras in i ordinarie strukturer? Kan arbetet drivas i bolagsform på sikt eller går det att hitta andra organisationsformer? Här tas externt expertstöd in. Framtida organisationsutredning ska beakta de tre hållbarhetsdimensionerna.
Omvärldsbevakning	Omvärldsbevakning behövs för att höja kunskapen om aktuella händelser och ge bättre förutsättningar att göra olika vägval och prioriteringar.
Bevaka nationella utredningar, satsningar och beslut med koppling till stråket.	Bygga en systematik för att bevaka nationella utredningar, satsningar och beslut som påverkar eller som kan ge extra kraft till stråket.
Mötesplatser för dialog och samverkan	En samverkansplattform behöver olika typer av mötesplatser. Projektet bidrar med att skapa mötesplatser som spänner över länsgräns och nationell, regional och kommunal nivå. Genom mötesplatserna skapas förutsättning för dialog och samverkan. Kontinuerlig överhörning och möjlighet att dela lägesbilder är en viktig del i arbetet med en samverkansplattform.

Tjänsteställe, handläggare
Analys och strategi, Lena Kihl

Projektforum
2025-01-07

Projektbeskrivning
Dnr: 25RS158

<i>Aktivitet</i>	<i>Beskrivning</i>
Arrangera mötesplatser för högsta beslutsfattande nivå hos aktörerna	Mötesplatser för KSO, Kommundirektörer, RSO, Regiondirektörer, rektorer vid universiteten, landshövdingar och länsråd. Dialog med Försvarmakten, näringslivet/företagen och företrädare för myndigheter.
Skapa och facilitera andra mötesplatser, där sakkunniga i berörda organisationer kan mötas i olika konstellationer	Det kan handla om sakkunniga inom HR, kommunikation, infrastruktur, näringslivsutveckling, etableringsfrämjande mm. Valet av digitala alternativt fysiska mötesformer värderas utifrån syftet med mötet. Om möjligt sker möten digitalt för att minska resandet.
Identifiera andra relevanta arenor att arrangera eller delta i.	Löpande bevaka vilka aktuella arenor och mötesplatser som arrangeras av andra, för att utröna vilka ska projektet delta i alternativt vad som behöver arrangeras.
Kommunikation	I den interna kommunikationen handlar det bland annat om att ge en lägesbild om vad som pågår och vad projektet kan bidra med på kort och lång sikt. Kontinuerlig överhörning och möjlighet att dela lägesbilder är en viktig del i arbetet med en samverkansplattform. Den externa kommunikationen fokuserar på att synliggöra potential och möjligheter i stråket.
Genomföra olika kommunikationsinsatser för att stärka utveckling och attraktionskraft i det geografiska området.	Kommunikatören i projektet stöttar projektledaren i att identifiera och föreslå relevanta kommunikationsinsatser. Det kan bland annat handla om att ta fram gemensamma presentationer, skriva förslag till debattartiklar, planera för deltagande i arrangemang och konferenser med mera. En sortering i vad som är intern respektive extern kommunikation görs tidigt i projektet. Vid planering av kommunikationsinsatser vägs hållbarhetsaspekter in. Vid val av bilder vägs jämställdhetsaspekter in. Se bland annat schyst.se samt respektive regions olika policydokument för kommunikation.

Tjänsteställe, handläggare
Analys och strategi, Lena Kihl

Projektforum
2025-01-07

Projektbeskrivning
Dnr: 25RS158

<i>Aktivitet</i>	<i>Beskrivning</i>
Skapa forum och format för dialog och kunskapsspridning.	Projektledare och kommunikatör svarar för att information om projekt/insatser finns tillgänglig brett för aktörer i stråket. Detta sker genom att de systematiskt fångar in vad som sker och gör lägesbilder.
Påverkansarbete	Genom att identifiera påverkansbehov och möjligheter ges förutsättningar att kraftsamla och agera gemensamt.
Identifiera påverkansfrågor som de involverade organisationerna vill driva gemensamt gentemot nationell eller europeisk nivå	Utifrån dialog lyssna av och inventera aktuella frågor för påverkan.
Stödja gemensamt påverkansarbete.	Stötta upp påverkansarbete som sker i olika enskilda spår men som har ett mervärde för det gemensamma.
Agera samlat på relevanta arenor, tex Almedalsveckan.	Bjuda in aktörerna i projektet till samtal om hur gemensamma arrangemang kan åstadkommas och genomföras.
Uppföljning och utvärdering	Löpande uppföljning är en del i att kunna justera arbetssätt och insatser under projektiden. Utvärdering av projektformen är erfarenheter som tas med i övervägande om framtida organisering.
Löpande uppföljning till styrgrupp och referensgrupp/rådgivande grupp för projektet.	Projektledare redogör löpande för styrgrupp och referensgrupp/rådgivande grupp om framdriften i projektet.
Uppföljning av specifika påverkansinsatser.	Projektledare följer upp specifika påverkansinsatser och återkopplar till styrgrupp och referensgrupp.
Uppföljning av medverkan och arrangemang i konferenser och event.	Projektledare gör uppföljningar för erfarenhet och lärdomar.

Tjänsteställe, handläggare
Analys och strategi, Lena Kihl

Projektforum
2025-01-07

Projektbeskrivning
Dnr: 25RS158

<i>Aktivitet</i>	<i>Beskrivning</i>
Avslutseminarium	Inför projektets avslut planerar projektledare för ett seminarium för att dra lärdomar och erfarenheter av hela projektet inför skrivande av slutrapport.

Ingående kommuner

Storfors, Kristinehamn, Örebro, Degerfors, Karlskoga, Karlstad. Nyttan med projektet kommer sannolikt även att nå övriga delar av Örebro och Värmlands län.

Perspektiv

Utformning av analyser, processer och insatser ska ske utifrån de tre hållbarhetsdimensionerna.

För att åstadkomma en hållbar och inkluderande tillväxt och utveckling i hela den berörda geografin kommer ett jämställdhetsperspektiv att integreras i projektet. Det innebär att jämställdhetsperspektiv inkluderas i processer och aktiviteter där det är relevant och möjligt och att det kommer att följas upp och redovisas om projektet har likvärdig betydelse för olika grupper av kvinnor och män, eller om det finns skillnader.

Genom att jämställdhetsintegrera arbetet ökar förutsättningarna att förstärka positiva samhällseffekter och stärka konkurrenskraften och attraktionskraften.

En del av utvecklingen i den här geografin är kopplad till säkerhetsläget, återetableringen av A9 i Kristinehamn, expansionen i försvarsindustrin i Karlskoga och förstärkt verksamhet i övrigt totalförsvaret. Det kan medföra en ökad oro för invånare i stråket, med tanke på att det samtidigt förtydligas att det är ett område som kan vara intressant för främmande makt att skapa störningar i. Detta kan särskilt handla om en ökad oro hos barn och unga som kan ha svårare att förstå sammanhanget och skälen bakom arbetet och budskapen. Projektet bör därför ta i beaktande att det finns en risk för ökad oro och vid behov ta fram en kommunikationsstrategi riktad till allmänheten. Kommunikationsinsatser utgår ifrån regionernas riktlinjer och policys.

Det är även viktigt att det arbetas för en bredare inkludering av mångfald till branschen, inte minst genom att säkerställa att i kompetensförsörjningsarbetet även rikta sig mot att inkludera kvinnor i branschen.

Tjänsteställe, handläggare

Analys och strategi, Lena Kihl

Projektforum

2025-01-07

Projektbeskrivning

Dnr: 25RS158

I projektet används digitala mötesformer och fysiska mötesformer beroende på syfte med det specifika mötet. Omfattningen på resebehov värderas utifrån ovan nämnda och kommer förorda kollektivt resande när fysiska möten bedöms nödvändiga. Genom ökad samverkan skapas förutsättningar för ett mer resurseffektivt arbete, vilket kan bidra till minskat resande och stärka både social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet.

Projektorganisation

Till projektet anställs en projektledare på heltid i Region Örebro län, men personen ska verka för och arbeta i nära samverkan med övriga projektpartners. En arbetsgrupp med sakkompetens från olika aktörer kommer att knytas till projektet.

En kommunikatör kopplas till projektet på 20% och en ekonom på 4%.

En styrgrupp kommer att tillsättas bestående av en person per finansiär, sammanlagt åtta. Referensgrupp/rådgivande grupp utgörs av finansiärerna, länsstyrelserna, universiteten, Försvarmakten genom A9 och FMTIS.

Inköp av konsultstöd kommer att ske i samråd med Region Örebro läns upphandlingsenhet.

Avgränsning ordinarie verksamhet

Projektet skapar en ny arena och samverkansstruktur mellan aktörer i Örebro och Värmlands län. Genom projektet skapas förutsättningar att förmera och utveckla det som sker i enskilda verksamheter i respektive län. En gemensam ansats formas utifrån bland annat totalförsvarsfrågan.

Kostnads- och finansieringsbudget

Bokförda kostnader	2025	2026	2027	2028	Totalt
Egen personal	774 464	1 058 434	1 084 895	278 004	3 195 797
Externa tjänster	518 643	659 879	628 126	148 395	1 955 043
Resor och logi	30 000	40 000	40 000	10 000	120 000
Indirekta kostnader	154 893	211 687	216 979	55 601	639 160
Summa bokförda kostnader	1 478 000	1 970 000	1 970 000	492 000	5 910 000

Tjänsteställe, handläggare

Analys och strategi, Lena Kihl

Projektforum

2025-01-07

Projektbeskrivning

Dnr: 25RS158

Finansiär	2025	2026	2027	2028	Totalt
Offentlig finansiär					
Region Örebro län 1:1-medel	450 000	600 000	600 000	150 000	1 800 000
Storfors kommun	19 000	25 000	25 000	6 000	75 000
Degerfors kommun	19 000	25 000	25 000	6 000	75 000
Kristinehamns kommun	45 000	60 000	60 000	15 000	180 000
Örebro kommun	225 000	300 000	300 000	75 000	900 000
Karlstad kommun	225 000	300 000	300 000	75 000	900 000
Karlskoga kommun	45 000	60 000	60 000	15 000	180 000
Region Värmland – övriga medel	450 000	600 000	600 000	150 000	1 800 000
Summa finansiering	1 478 000	1 970 000	1 970 000	492 000	5 910 000